

Die kleine is Don, de lange is Sjon

tekst en illustraties: Catharina Valckx

Querido 2020 - € 13,99 - ISBN 9789045123974

Groep
3-4 (NL)
Leerjaar
1-2 (B)
Trefwoorden
vriendschap
verschillen
overeen-
komsten

Don en Sjon zijn vogels, de ene klein, de andere lang. De één actief en vol plannen, de ander wat rustiger. Maar hoe verschillend ze ook zijn, ze zijn beste vrienden. En hun vriendschap kan tegen een stootje. Als Sjon boos is omdat Don alle koekjes heeft opgegeten en aan Sjon vraagt of hij nu een andere vriend gaat zoeken, antwoordt Sjon lachend: 'Natuurlijk niet, je weet toch dat jij de enige bent Donnie.'

1 Inleiding

Die kleine is Don, de lange is Sjon is een boek uit de serie *Tijgerlezen*. De boeken in deze serie voldoen aan de belangrijkste criteria van kinderen. Ze zijn spannend of grappig en hebben altijd veel illustraties. De boeken variëren in moeilijkheidsgraad en zijn geschikt om voor te lezen en zelf te

lezen. Gerenommeerde auteurs zoals Anna Woltz, Edward van de Vendel, Simon van der Geest en Annet Schaap schrijven voor deze serie. Het samen lezen en voorlezen van dit boek, met zes verhaaltjes over dit komische duo, kan een aanleiding zijn om eerste leesboekjes te promoten.

2 Introductie van het boek

Toon het boekomslag en lees de titel voor.

- Wie zie je op de afbeelding?
- Wat vind je van de titel?
- Over wie gaat het verhaal?
- Waarin verschillen Don en Sjon van elkaar?
- Dat zijn de verschillen die we aan de buitenkant zien, hoe zou dat met hun binnenkant zijn?
- Waar denk je dat het verhaal over gaat?
- Heb je zin om dit verhaal te horen?

3 Don en Sjon

Lees de zes verhalen belevend voor en laat met verschillende klankkleuren in je stem het verschil tussen de Don en Sjon horen. Je kan de verhalen bijna als een toneelstuk voorlezen.

- Lijken Don en Sjon veel op elkaar? Noem gelijkenissen en ook verschillen.
- Kan je Don en Sjon beschrijven?
- Hoe verschillen ze 'aan de binnenkant'?
- Zijn Don en Sjon echte vrienden?
- Waaraan merk je dat?
- Is er een verhaal dat je het meest aanspreekt?
- Kan je uitleggen wat dit verhaal zo leuk maakt?

4 Koosnamen

Sjon spreekt Don aan met een koosnaam of troetelnaampje: 'Je weet toch dat jij de enige bent, Donnie' (p. 25) en 'Kom Donnepon, we gaan ons wassen in het meer.' (p. 51)

- Wanneer gebruiken mensen een troetelnaam of een koosnaam?
- Aan wie geef jij een koosnaam? Geef je die alleen aan mensen?
- Welke koosnamen ken jij?
- Hoe vind je het als iemand jou bij een koosnaam noemt?

Laat de leerlingen meer koosnamen bedenken. Maak een Padlet aan waarop de leerlingen de koosnamen kunnen zetten, die ze bedacht hebben. Kijk voor een instructie over Padlets naar de video *Maak een padlet en deel deze eenvoudig met je klas*. www.youtube.com Bespreek samen alle vondsten.

5 Voorlezen 1

Alle zes zijn het heerlijke verhalen om de leerlingen te laten oefenen met voorlezen. Scan het verhaal 'Koekjes' (p. 16-25) zodat de leerlingen mee kunnen lezen op het digibord.

Bespreek klassikaal de verschillende onderdelen van het voorlezen. Lees de tekst voor en besteed aandacht aan:

- interpunctie en leestekens (vraagteken, uitroepetekens en ...waarbij je eventjes moet wachten. Laat de leerlingen dit oefenen met de tekst.
- temporeel accent: snel lezen en langzaam lezen
- dynamisch accent: hard en zacht
- melodisch accent: hoger en lager

6 Voorlezen 2

Kopieer de zes hoofdstukken zodat de leerlingen in tweetallen het voorlezen van hun verhaal kunnen oefenen. Laat ze de tekst een paar keer hardop lezen waarbij ze goed letten op de aandachtspunten die eerder klassikaal zijn besproken. Laat alle verhalen aan bod komen.

- Welk tweetal wil de tekst voor de groep of in de boekenkring voorlezen?
- Wie wil in eigen woorden het gelezen verhaal navertellen?
- Wie wil een verhaal als toneelstukje opvoeren?

7 Strip

De verhalen en illustraties hebben een stripachtig karakter.

- Zou je de verhalen strips of stripverhalen kunnen noemen?
- Kun je dat uitleggen?
- In een strip wordt een verhaal verteld met een serie plaatjes. Hoe is dat in dit boek?
- Wat vind je makkelijker om te begrijpen, plaatjes of een geschreven tekst?
- De meeste strips hebben ook tekst, soms staat die onder de tekst, soms met een ballonnetje in een plaatje. Hoe is dat in dit boek van Don en Sjon? (Alleen op de introductiepagina worden ballonnetjes gebruikt.)
- Welke strips ken je?

Laat de leerlingen nog eens goed kijken naar de introductiepagina met tekstballonnetjes waar Don en Sjon zich voorstellen. Laat de leerlingen zelf twee stripfiguren bedenken en tekenen.

- Verzin waar je eigen stripfiguren wonen, denk aan hun huisje maar ook aan het landschap: bos, strand aan een rivier, etc.
- Bedenk ook namen voor de twee figuren.
- Misschien hebben ze ook nog een huisdier?

8 Op de leestafel

Richt een leestafel in met allerlei eerste leesboeken; een overzicht van alle boeken uit de serie *Tijgerlezen* vind je op de site van Querido. Verzamel naast de *Tijgerlezen*-boeken, vooral spannende, humoristische boeken en rijk geïllustreerde boeken. Laat de kinderen vrij in hun keuze, zonder dwingende eis van een AVI-niveau. Onderzoek wijst uit dat kinderen het fijnste leren

lezen als ze zelf naar een boek grijpen. Als een leerling een boek kiest dat te moeilijk blijkt, mag de hulp van een goede lezer of een leerling uit een hogere groep worden gevraagd. Geef de leerlingen ruim de tijd om een keuze uit de boeken te maken. Presenteer ook andere boeken van Catharina Valckx op de leestafel. Een overzicht van haar werk is te vinden op haar website.

9 Boekenkring

Zijn er leerlingen enthousiast over het boek dat ze hebben gekozen en willen ze er reclame voor maken in de boekenkring? Spreek af wie wanneer aan de beurt is om zijn of haar boek te promoten. Bespreek wat de leerlingen over hun boek kunnen vertellen.

- Titel, schrijver en illustrator
- Korte inhoud
- Wat sprak je aan in het boek?

Kijk voor meer werkvormen in de boekenkring op www.debibliotheekopschool.nl/onderwijs/lezen. Zijn er leerlingen die nu ook zin hebben om het boek te lezen? Meestal willen leerlingen graag een boek lezen dat gepromoot is door een medeleerling.

10 Meer informatie

Op de website van Querido vind je nog meer lesideeën bij de Tijgerlezen-boeken.

www.naarschoolmetquerido.nl

Op dit filmpje leest Catharina Valckx haar prentenboek *Poten omhoog!* voor.

www.youtube.com

Op de website van de Schrijverscentrale kun je Catharina Valckx uitnodigen voor een bezoek aan school.

www.deschrijverscentrale.nl

Op haar website vind je meer informatie over Catharina en alle boeken die ze maakte.

www.catharinalvalckx.com

Colofon

© Stichting Lezen (2021)

Deze publicatie is mede mogelijk gemaakt door een bijdrage vanuit het leesbevorderingsprogramma de Bibliotheek op school (Stichting Lezen/Koninklijke Bibliotheek).

Auteur

Cisca van Hemert-Kopmels

Vormgeving

Judith Schoffelen &
Erik olde Hanhof

www.lezen.nl